

NEMND FOR GUDSTJENESTELIV

Protokoll 3-21

Tid: 6. oktober 2021 kl. 09.00-15.00

Sted: Kirkens hus, møterom Bjørgvin

Til stede: Svein Arne Theodorsen, Solveig Julie Mysen, Jan Otto Myrseth, Andreas Hilmo Grandy-Teig, Bengt Norbakken, Sindre Seim Gulbrandsen (deltok via skjerm) og Ole Andreas Fevang.

Fra administrasjonen: Inger Anne Naterstad, Ragna Dahlen, Thomas Berbom, David Hamnes og Jørund Østland Midttun.

Meldt forfall: Carl Petter Opsahl, Edel Merethe Gervin, Merete Thomassen, Annette Dreyer og Per Oskar Kjølaas.

NFG 12/21 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste
Innkalling og sakliste ble godkjent uten kommentarer.

NFG 13/21 Godkjenning av protokoll fra møtet 21.6.21
Protokollen er tidligere utsendt og godkjent.

Vedtak:
NFG bekreftet godkjenningen.

NFG 14/21 Orienteringer**a) Oppfølging av saker fra protokollen**

Sekretariatet redegjorde for at det ikke hadde vært kapasitet til å følge opp initiativet om oversettelse/tilrettelegging av evensong til norsk

b) Høringen til Triduum

Høringsfrist var 1. september. Høringen viser stor oppslutning om NFG's forslag. Saken går nå til Kirkerådets møte i desember.

c) Liturgisaker til Kirkemøtet

Sak om ny ordning for konfirmasjonsgudstjenestene og sak om særskilte preiketekstar er klargjort for Kirkemøtet.

d) Orientering om liturgiske initiativ fra LHBT

LHBT-utvalget ønsket to ting: Navneendringsliturgien, initiativ fra Hamar. Denne blir i første omgang behandlet i Bispemøtet.

Også samling av regnbuemesser. Det arbeides med å utarbeide liturgiske byggeklosser samt en enkel for slike gudstjenester, som kan legges ut på kirkens ressursbank.

e) Møte og samling i desember

Siste møte i denne sesjonen av Nemnd for gudstjenesteliv blir i Kirkens hus 6. desember, og etterfølges av en sosial sammenkomst. De av medlemmene som ønsker det, kan i den forbindelse overnatte til dagen etter.

Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

ak 15/21 Liturgisk ordning for askeonsdag

NFG drøftet saken, og følgende momenter kom frem i samtalen:

- Ressursmateriale mer enn en ordning. I stor grad er dette utskrevet.
- Det bør jobbes mer med å utvide fokus. Ikke bare rettferdighet for verden. Bør bl.a. reflekteres i invitasjonen.
- Det må jobbes mer med tekst til invitasjon. Kan settes inn mer, særlig «søke Gud». Invitasjonen må være mer tydelig.
- Asketegning: Ikke alt er vellykket. Noen dårlige formuleringer, kan forenkles.
- Om forslag til tractus; hvorfor 938 og 940? Er det et poeng å supplere fastetiden?
- Noen av syndsbekjennelsene er ikke gode; er tatt fra utdatert materiale.
- Askeonsdag bør også ha en mer spesiell syndsbekjennelse. Det bør det jobbes mer med.
- Om ordning kontra ressurser. Det må være en innledende orientering om hvilke elementer kan brukes. Også hva som ikke bør brukes sammen. Så kan elementene settes inn der.
- Om KN: Mye kan være fint, og det trengs en ressursdatabase. Skjønner at folk vil bruke det. Men forslagene går langt videre enn rammene innenfor gudstjenesten. Vi bør jobbe med kvalitetssikring.
- Vi må antagelig forholde oss til regnbuelysene. Da må vi finne en måte å gi dem rom på, som ikke nedtoner fiolett som fastetidens liturgiske farge.
- Det kunne vært flere bibeltekster, med andre motiver, men vi har den tekstboken vi har; det er vanskelig å legge inn andre tekster.

Vedtak:

NFG ber arbeidsgruppen jobbe videre med forslag til passende ressursmateriale, på bakgrunn av innspill som er kommet i møtet.

Sak 16/21 Skriftemålgudstjeneste

NFG drøftet saken på grunnlag av det utsendte materiale. Bl.a. følgende momenter kom opp i samtalen:

- I noen læstadianske sammenhenger brukes dette aktivt. Det er en balanse å bruke denne også i slike sammenhenger.
- Det er behov for noe liturgisk materiale i tilknytning til askeonsdag. Det bør være en alternativ ordning, men det bør ikke vokse ut av proporsjoner.

- Vi må spørre om det er behov for en slik ordning utenfor læstadianske miljø; om den kan brukes på en fornuftig måte eller behovet er dekket via andre ordninger.
- Ordningen er ikke et ordentlig skriftemål, men noe midt i mellom
- Enkeltskriftemålet kan kanskje trenge en overhaling, men usikker på kollektivt skriftemål. Også redd for, i klimatidene, at mye snakk om kollektiv synd fyller en skriftemålgudstjeneste med en politisert religiøsitet.
- Synd og skam er alltid med oss, og vi har et ansvar for å anerkjenne de opphavelige liturgier. Slik salmeboken viser flere tidsaldre, kan også liturgiene vise dette.
- Det virker som det er en felles skepsis mot en større revisjon av skriftemål. Eventuelt kan man også bare fornye de mest alderdommelige leddene.
- Det kan ha en verdi å ta vare på tradisjonen, men vi har ikke satt et kryss over de tidligere gudstjenestebøkene. Ordningene her kan bearbejdes noe.

Vedtak

NFG ser ikke behov for en større revisjon av ordningen for skriftemålgudstjeneste, men ber administrasjonen vurdere om det kan gjøres mindre justeringer i ordningen fa Gudstjenesteboken 1992, særlig med tanke på bønnespråk.

Sak 17/21 Liturgisk ordning for én gudstjeneste i påsken

NFG drøftet saken på grunnlag av utsendt saksdokument. Blant andre følgende momenter kom frem i samtalen:

- Viktig med avgrensninger. En slik ordning skal bare gjelde der det ikke lar seg gjøre resursmessig å feire mer enn en gudstjeneste. Må ikke brukes som argument for å spare penger.
- Fint å kunne løfte frem en utvidet palmefeiring/pasjonsfeiring.
- Utkastet er et godt utgangspunkt. Pasjonen er kjernen, supplert enten med palmefeiring eller påskejubel. Skjærtorsdag forsvinner litt.
- Kan også jobbes mer med begrunnelsen; der man heller ikke har mulighet til å samarbeide med andre sokn. Så det kroppslige; at det ikke glemmes. Korsmeditasjon? Det kroppslige i ritualet
- Fint med vandringen inn mot påskeevangeliet. Skal det tas så langt også på skjærtorsdag? Skal det håndteres på samme måte?
- Har fått økende respekt for målgruppen, men det bør ikke gis føringer om at vi skal feire påske før påskedag. Ødelegger kirkeåret.
- Det blir fort en flerdimensjonal gudstjeneste. For skjærtorsdag her vi jo en egen liturgi. Har sansen for å prøve ut en modell, men med en kommentar om modifikasjoner knyttet opp mot den enkelte dag
- Variablene er det pedagogisk vanskelige. Det er for dem som vil ha en ferdig ordning. Har ikke noe svar, men der er det noe å jobbe med. Men hva blir tittelen på ordningen?
- Om tekstforslagene: Hvis premisset er å slå sammen, skal vi da holde på de vi har?
- Å betone den enkelte dag kan være et godt forslag, men oppstandelsen bør alltid være med. Kanskje noe nedtonet.
- Vi kan ikke la være å holde kirkeåret selv om ikke alle vet når det er påske.

- Vi kan ikke konstruere en situasjon null. Vi må lage et kompromiss. Men hvis det er et minimum, må oppstandelsen være med. Men det kan kanskje ha ulik betoning. Synes heller ikke at salme 22 er et problem.
- Det grunnleggende spørsmålet blir fortsatt hva skal det legges til rette for?

Vedtak

NFG ber om å få saken tilbake til neste møte i nemnda med bakgrunn i de innspill som er kommet frem i møtet.

Sak 18/21 Godkjenning av salmer

David Hammes redegjorde for det utsendte forslaget fra Salmedatabasegruppen. NFG hadde deretter en kort samtale rundt prinsipper for saksbehandling.

Vedtak:

IS.1763 *Der går gjennom verden*

Tekst: Holger Lissner 1993/2015; Musikk: Willy Egmosse 1994. **Godkjent**

IS.1843 *Det stig ein takk*

Tekst: Stein Ødegård 2021; Musikk: Henning Sommerro 2021. **Ikke godkjent**

IS.1730 *Du er en gave*

Tekst: Eyvind Skeie 2010; Musikk: Gælisk folketone. **Ikke godkjent**

IS.1804.875 *Du er Ordet*

Tekst: Kristin Reitan 2007; Musikk: Hege Helene Bålrød 2010. **Godkjent**

IS.1804.836 *Gråt, bitter gråt*

Tekst: Svein Ellingsen 1981; Musikk: Orlando Gibbons 1623. **Godkjent**

IS.1800.22 *Gud er ånd og Gud er kjærlighet - Maa thoed*

Tekst: Ruth og Inchai Srisuwan; Musikk: Ruth og Inchai Srisuwan; Oversettelse etter Holger Lissner (Joh 4,24) **Ikke godkjent**

IS.1804.916 *Herre, jeg kommer til deg i bønn*

Tekst: Ingebjørg M. Lyster; Musikk: Thor Fjellvang. **Godkjent**

1805.4 *Hold min verden sammen*

Tekst: Ingrid Brækken Melve 2019; Musikk: Solveig Spilling Bakkevig 2019.

Godkjent

1805.3 *Hvis alt hadde vært som vanlig*

Tekst: Sindre Skeie 2020; Melodi: Jens Nielsen 2020. **Ikke godkjent**

IS.1815.63 *In manus tuas*

Tekst og musikk: Taizé **Godkjent**

IS.1415.4 *Jeg har ingen fine ord*

Tekst og musikk: Janne Mark 2013. **Ikkje godkjent**

Sak 19/21 Evaluering av liturgiske ordninger og signaler om gudstjenestelivet fra Kirkerådet/Bispemøtet under pandemien

Jan Otto Myrseth og Thomas Berbom orienterte og innledet til samtale. Av orienteringen gikk det frem at mange av de bestemmelser og vedtak som ble gjort var resultat av høyt tidspress og usikkerhet om både hvordan pandemien utviklet seg og hvor lenge det var behov for unntaksordninger. Det er mye erfaring å hente og bearbeide.

Fra øvrige medlemmer kom det bl.a. følgende innspill:

- NFG's medlemmer sitter på mye faglig kompetanse så vel som lokal kontakt, og kunne vært brukt som fagkonsulenter også i mer akutte situasjoner, uten at det ble sammenkalt til formelle møter.
- Det har vært mye ulik praksis, særlig når det gjelder nattverdfeiring, og noe ble til etter signaler fra Kirkerådets kommunikasjonsavdeling. Dette trenger i etterkant å gjennomgås faglig. Skeptisk til for mye fokus på «likes»
- Dette gjelder bl.a. den digitale praksis som endret gudstjenestelivet. Det er forskjell på lokale gudstjenester og NRK-produksjoner.
- Nattverden har vært for lite fokusert. Det har vært uforståelig at det har vært så lite nattverd. Ingen har hatt god forståelse av nattverd i en pandemissetting.
- Også behov for en samtale om «fjerndåp». Den kunne også vært drøftet i forkant.

Vedtak

NFG takker for orienteringen, og vil signalisere til Kirkerådet at det er et stort behov for en grundig evaluering av de bearbeidede liturgiske ordningene samt for signaler om liturgisk praksis, som er sendt fra sentrale kirkelige organer. Det er også behov for en mer vidtrekkende evaluering av konsekvensene pandemien har fått for gudstjenestelivet.

Sak 20/21 Spørsmål knyttet til nattverd

NFG hadde en kort drøfting av ulike spørsmål knyttet til nattverd, med bakgrunn i aktuell debatt. Det gjelder for det første smittevern faglige hensyn i forbindelse med intinksjon, som har vært fokusert, og for det annet spørsmålet om innholdet i nattverdrødet i Den norske kirke, etter at det igjen har vært fokus i media på at oblatene ikke inneholder hvete.

Vedtak

Saken ble tatt til etterretning.